

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: UP I 02 – 043/24-64
Podgorica, 26.01.2024. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Javnom preduzeću „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, emitenu opštem televizijskom programu „Drugi program Televizije Crne Gore“ (TVC2), izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjeru, jer je u periodu od 25. novembra do 01. decembra 2023. godine, određene programske sadržaje (filmove i serije) emitovao bez propisanog zvučnog i vizuelnog upozorenja neposredno prije emitovanja, odnosno određene sadržaje emitovao je i bez propisane grafičke oznake tokom trajanja, da se radi o sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja (član 55 stav 2 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 07/16 i 08/19),
 - b) kršenja obaveze emitera da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjerena za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - c) kršenja obaveze emitera da za označavanje određenih sadržaja iz tačke a), koristi odgovarajuću grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i emitovana u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programske sadržaje (član 23 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - d) kršenja obaveze emitera da izvrši kategorizaciju programskih sadržaja iz tačke a) u skladu sa čl. 23a do 25 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
3. Nalaže se Javnom preduzeću „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TVC2“ sa obvezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.
4. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opštem televizijskom programu TVCG2, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je Javnom preduzeću 'Radio i televizija Crne Gore' iz Podgorice, emitenu opštem televizijskom programu 'Drugi program Televizije Crne Gore' upozorenje jer je u periodu od 25. novembra do 01. decembra 2023. godine, emitovalo filmove i serije, bez adekvatne kategorizacije i odgovarajuće grafičke oznake kao i zvučnog i vizuelnog upozorenja da se radi o sadržajima koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.“
5. Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
6. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

7. Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
8. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja (nalaz Sektora za monitoring od br. 02-2271 od 22.12.2023. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je JP „Radio i televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: „emiter“), u okviru programa „TVCG2“, u periodu od 25. novembra do 01. decembra 2023. godine emitovalo određene programske sadržaje (filmovi i serije) bez propisanog zvučnog i vizuelnog upozorenja neposredno prije emitovanja, kao i bez propisane grafičke oznake tokom trajanja, da se radi o programskim sadržajima kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika, čime je emiter ujedno propustio i obavezu da izvrši kategorizaciju određenih programskih sadržaja u skladu sa Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima.

Imajući u vidu navedeno, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 55 st. 2 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 22 st. 1 i st. 2, čl. 23 st. 1 i 2, čl. 23a, čl. 24 st. 1 i 25 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. izdatog odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-02.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i odobrenja, Agencija je emiteru dostavila Nalaz Sektora za monitoring broj 02-2271 od 22.12.2023. godine, te zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt br. 02-2271/1 od 26.12.2023. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 st. 2 Zakona i članom 22 stav 1 i stav 2 Pravilnika propisano je da je emiter dužan da objavi zvučno i vizuelno upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti;
- članom 23 st. 1 Pravilnika propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadrzine: „Program koji slijedi nije primjerena za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina“ uz istovremeno čitanje od strane spikera, dok je stavom 2 ovog člana Pravilnika propisano da grafička oznaka predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tok cijelog trajanja označenog programskog sadržaja, dok je stavom 3 ovog člana Pravilnika propisano da se za odgovarajuće kategorije programa primjenjuju sljedeće grafičke oznake:
 - a) grafička oznaka 12;
 - b) grafička oznaka 16;
 - c) grafička oznaka 18.
- članovima 23a do 25 Pravilnika detaljno su propisani uslovi za kategorizaciju programskih sadržaja, što predstavlja osnov za njihovo raspoređivanje u određenu dobnu kategoriju (12, 16 ili 18) i saglasno tome adekvatno označavanje i raspoređivanje. Prilikom kategorizacije sadržaja, posebno treba uzeti u obzir da li se njima prikazuju nasilje i njegove posljedice, seksualno nasilje, nago ljudsko tijelo, seksualnost, zastrašujuće scene, pušenje i zloupotreba opojnih droga, alkohola i drugih štetnih supstanci, opasno ponašanje, diskriminatorsko postupanje ili nepristojno ponašanje.
- članom 24 st. 1 Pravilnika je propisano da se grafičkom oznakom 16, označavaju sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 16 godina, a koji uključuju učestalo, dugačko, intezivno i detaljno prikazivanje sadržaja iz člana 23a. stav 1 ovog Pravilnika i imaju, između ostalog, sljedeća obilježja:
 - d) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjerjen na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
 - e) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intezivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;

- f) veoma nepristojno ponašanje može biti učestalo, dok najteži oblici nepristojnog ponašanja mogu biti samo kratko prikazani, ali nikada ako se ono koristi kao akt agresije, odnosno da bi se neko uvrijedio.
- članom 25 st. 1 Pravilnika je propisano da se grafičkom oznakom 18, označavaju sadržaji koji nijesu namijenjeni maloljetnicima ispod 18 godina, a koji uključuju veoma učestalo, veoma dugačko, veoma intezivno i veoma detaljno prikazivanjem sadržaja iz člana 23a st. 1 ovog Pravilnika i imaju, između ostalog, sljedeća obilježja:
 - a) naročita usmjerenost na detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih zastrašujućih posljedica;
 - b) veoma detaljano i veoma intezivno prisustvo zastrašujućih scena;
 - c) detaljno prikazivanje opasnog ponašanja, i ako u programskom sadržaju kao celini nije izražen negativan stav prema takvom ponašanju.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatiše sljedeće:

1. U periodu od 25. novembra do 01. decembra 2023. godine, u programu TVCG2 tokom emitovanja sadržaja naznačenih u tabeli koja slijedi, neposredno prije emitovanja sadržaja, nije emitovano pisano i zvučno upozorenje o dobnoj primjerenoosti, niti je tokom sadržaja, emitovana propisana grafička oznaka o dobnoj primjerenoosti (Tabela 1):

Datum	Opis	Početak	Kraj	Trajanje	Trajanje (sec)
25.11.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	14:58:00	15:43:59	0:46:00	2760
25.11.2023.	Film („Oče, laku noć“)	18:00:00	18:50:59	0:51:00	3060
26.11.2023.	Film („Oče, laku noć“)	21:00:00	21:51:59	0:52:00	3120
28.11.2023.	Serija („Bolivar“)	18:02:00	18:45:59	0:44:00	2640

2. Tokom emitovanja sadržaja prikazanih u navedenoj tabeli, u programu TVCG2, neposredno prije emitovanja sadržaja nije emitovano pisano i zvučno upozorenje o dobnoj primjerenoosti, ali je tokom sadržaja emitovana grafička oznaka o dobnoj primjerenoosti (Tabela 2):

Datum	Opis	Početa	Kraj	Trajanj	Trajanje (sec)
25.11.2023.	Serija („Dobro došli u Šits krik“)	20:59:00	21:20:59	0:22:00	1320
26.11.2023.	Film („Pariz, 13. Arondisman“)	23:01:00	00:00:00	0:59:00	3540
26.11.2023.	Film („Pariz, 13. Arondisman“) (nastavak)	00:00:00	00:42:59	0:43:00	2580
27.11.2023.	Serija („Bolivar“)	18:00:00	18:45:59	0:46:00	2760
27.11.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	20:01:00	20:45:59	0:45:00	2700
27.11.2023.	Serija („Dobro došli u Šits krik“)	20:59:00	21:20:59	0:22:00	1320
28.11.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	12:08:00	12:52:59	0:45:00	2700
28.11.2023.	Serija („Dobro došli u Šits krik“)	15:10:00	15:31:59	0:22:00	1320
28.11.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	19:50:00	20:34:59	0:45:00	2700
29.11.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	12:02:00	12:46:59	0:45:00	2700
01.12.2023.	Serija („Internat za plemičke kćeri“)	19:34:00	20:18:59	0:45:00	2700

3. Emiter je propustio da neposredno prije početka emitovanja sadržaja navedenih u tabelama 1 i 2 emituje vizuelno (pisano i grafički) i zvučno upozorenje u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: „Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina”, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
4. Emiter je propustio i da sadržaje navedene u Tabeli 1, označi propisanim vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja, tj. da emituje grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot ubičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, čime je ujedno propustio i obavezu da izvrši kategorizaciju programske sadržaje iz Tabele 1 u skladu sa čl. 23a do 25 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
5. Takođe, sadržaje iz Tabele 2 emiter je neadekvatno kategorisao i saglasno tome neadekvatno označio.
6. Emitovanjem predmetnih sadržaja emiter je prekršio programske standarde vezane za adekvatnu kategorizaciju i označavanje sadržaja koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje O-TV-J-02 emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja emiter prekršio čl. 55 st. 2 Zakona i čl. 22 st. 1 i st. 2, čl. 23 st. 1 i 2, čl. 23a, čl. 24 st. 1 i 25 st. 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 139, 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TVCG2“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“, „Televizija Crne Gore“, direktor
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Arhiva

Pripremila: Slađana Popović
Odobrila: Jadranka Vojvodić